

2.2.2026

SUP0 1222/01.04.01.03/2025

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@gov.fi

Sisäministeriön lausuntopyyntö VN/27731/2024

Suojelupoliisin lausunto hallituksen esityksestä EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten toimeenpanemiseksi

Sisäministeriö on pyytänyt suojelupoliisilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten toimeenpanemiseksi. Suojelupoliisi on ollut edustettuna esitysluonnoksen valmistelussa omaan toimintaansa liittyviltä osin.

Seulonta-asetuksen mukaan määräaika seulontamenettelyn suorittamiselle on kolme tai seitsemän vuorokautta. Esitysluonnoksen vaikutusten arvioinneissa s. 193 arvioidaan seulontamenettelyn ulkorajalla kestävän muutamasta tunnista enintään seitsemään vuorokauteen ja Suomen alueella sisämaassa muutamasta tunnista enintään kolmeen vuorokauteen. Suojelupoliisi toteaa, että seulontamenettelylle säädetty määräaika, kolme tai seitsemän vuorokautta on niukka. Seulonnan tuloksellinen toteuttaminen ja sen osana kansallisen turvallisuuden uhkien tunnistaminen säädetyissä määräajoissa edellyttää riittävää resurssointia seulontaa hoitaville viranomaisille. Lisäksi seulontamenettelyn läpivieminen sääntelyn tavoitteiden mukaisesti edellyttää seulontaviranomaisten tiivistä yhteistyötä sekä toimeenpanon valmisteluvaiheessa että lainsäädännön soveltamisen vaiheessa. Seulonnan tuloksellisuuden kannalta on olennaista, että eri viranomaisten prosessit, niiden välinen automaatio sekä tarvittava tietojärjestelmäkehitys on sovitettu yhteen ja tiedonvaihto viranomaisten välillä toimii. Suojelupoliisi toteaa, että viranomaisyhteistyössä on tunnistettu tarve arvioida tarkemmin esitysluonnoksen vaikutuksia eri viranomaisten resursseihin. Uuden lainsäädännön toimeenpano edellyttää, että viranomaisille turvataan uusien tehtävien hoitamiseksi riittävät resurssit.

Esitysluonnoksen viranomaisia ja niiden tehtävänjakoa koskevat säännökset ovat suojelupoliisin näkemyksen mukaan pääosin selkeät. Suojelupoliisin tehtävistä seulontaviranomaisena säädettäisiin ulkomaalaislain 16 a §:ssä, jonka mukaan suojelupoliisi osallistuu seulonta-asetuksen 14 artiklan mukaiseen henkilön tunnistamiseen ja 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun turvallisuustarkastuksen suorittamiseen. Suojelupoliisilla olisi lisäksi oikeus suorittaa myös muita turvallisuustarkastuksen suorittamisen kannalta välttämättömiä toimenpiteitä. Suojelupoliisi toteaa selvyys vuoksi, että suojelupoliisi voi osallistua henkilöllisyyden selvittämiseen, jos turvallisuustarkastuksen yhteydessä tulee ilmi poikkeamia seulottavan henkilön ilmoittamiin henkilötietoihin. Suojelupoliisi esittääkin, että mainitun

16 a §:n 4 momentin ensimmäisen virkkeen sanamuotoa muutettaisiin siten, että suojelupoliisi osallistuu seulonta-asetuksen 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun turvallisuustarkastuksen suorittamiseen ja suojelupoliisi voisi osallistua seulonta-asetuksen 14 artiklassa tarkoitettuun henkilön tunnistamiseen.

Apulaispäällikkö

Jonna Turunen

Ylitarkastaja

Venni Valkama

Apulaispäälikkö

Jonna Turunen

Suojelupoliisin ylitarkastaja

Venni Valkama

Asiakirja (ID 75984) on sähköisesti allekirjoitettu Suojelupoliisin asiankäsittelyjärjestelmässä 3.2.2026 10.56.30. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.